

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών
Υγείας

Πτυχιακή εργασία

**(ΗΜΙ) ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΕ ΑΦΑΣΙΚΟΥΣ ΚΑΙ
ΥΓΙΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΟΜΙΛΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ**

Μαρία Δημητρίου

και

Μαρία Κυπριανού

Λεμεσός, Μάιος 2021

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Πτυχιακή εργασία

(ΗΜΙ)ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΕ ΑΦΑΣΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΣ
ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΟΜΙΛΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

των

Μαρία Δημητρίου

και

Μαρία Κυπριανού

Επιβλέπων Καθηγητής

Δρ. Βαλάντης Φουνδάνης

Λεμεσός, Μάιος 2021

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μαρία Δημητρίου και Μαρία Κυπριανού, 2021

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα τον επιβλέποντα καθηγητή μας Δρ. Βαλάντη Φουνδάνη για την ευκαιρία που μας πρόσφερε να ασχοληθούμε με ένα τόσο ενδιαφέρον θέμα. Κύριε Βαλάντη Φουνδάνη, είμαστε πραγματικά ευγνώμονες για την πολύτιμη καθοδήγηση, την άριστη συνεργασία, αλλά και για την αμέριστη εμπιστοσύνη που μας δείξατε κατά τη διάρκεια εκπόνησης της παρούσας πτυχιακής εργασίας. Επίσης, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τις οικογένειές μας για την αμέριστη στήριξη και εμπιστοσύνη που μας έδειξαν καθ' όλη την διάρκεια των σπουδών μας. Σας ευχαριστούμε εκ βάθους καρδιάς και σας είμαστε πραγματικά ευγνώμονες. Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε η μια την άλλη, γιατί χωρίς την συλλογική προσπάθεια, τον ζήλο και την αφοσίωση που επέδειξε η κάθε μια ξεχωριστά για την συγγραφή της πτυχιακής μας εργασίας, τίποτα δεν θα ήταν το ίδιο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η αφασία είναι μια επίκτητη νευρολογικής αιτιολογίας διαταραχή επικοινωνίας, η οποία πλήττει διάφορες πλευρές της γλωσσικής επεξεργασίας, όπως είναι η ικανότητα κατανόησης, ανάγνωσης και γραπτού λόγου. Στην βιβλιογραφία υπάρχει ανεπάρκεια εμπειρικών δεδομένων που να αφορούν την ανάλυση του (ημι)αυθόρμητου λόγου ατόμων με ρέουσα και μη ρέουσα αφασία στον ελληνόφωνο πληθυσμό.

Σκοπός: Η μεταγραφή και η ανάλυση (ημι)αυθόρμητου λόγου ελληνόφωνων ατόμων με ρέουσα και μη ρέουσα αφασία, καθώς και υγιών ομιλητών της Κοινής Νεοελληνικής Γλώσσας.

Μεθοδολογία: Στην ποσοτική έρευνα συμμετείχαν 12 ελληνόφωνα άτομα, εκ των οποίων έξι άτομα είχαν αφασία και έξι άτομα ήταν υγιή. Αυτοί οι συμμετέχοντες συγκρότησαν τέσσερις ομάδες: την ομάδα συμμετεχόντων με μη ρέουσα αφασία (N=3) και την ομάδα ελέγχου της (N=3), καθώς και την ομάδα συμμετεχόντων με ρέουσα αφασία (N=3) και την ομάδα ελέγχου της (N=3). Έγινε μεταγραφή και ανάλυση του (ημι)αυθόρμητου λόγου των συμμετεχόντων, ο οποίος εκμαιεύτηκε, μέσω της περιγραφής εικόνας «Κλοπή Μπισκότου» από την Διαγνωστική Εξέταση της Βοστώνης για την Αφασία (ΔΕΒΑ) και μέσω δύο ημιδομημένων συνεντεύξεων. Για τις συγκρίσεις κάθε ομάδας συμμετεχόντων με αφασία με την αντίστοιχη ομάδα ελέγχου ως προς μια σειρά από μεταβλητές (ποσοστό γραμματικών προτάσεων, ποσοστό δομικά πολύπλοκων προτάσεων, ποσοστό ουσιαστικών, ποσοστό ρημάτων, ποσοστό επιθέτων, ποσοστό επιρρημάτων, ποσοστό αντωνυμιών, ποσοστό άρθρων, ποσοστό προθέσεων, ποσοστό μορίων, ποσοστό λειτουργικών λέξεων, ποσοστό λέξεων περιεχομένου), χρησιμοποιήθηκε το Fisher Exact Test for Count Data, ενώ για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε και το λογισμικό πρόγραμμα Microsoft Excel 2019.

Αποτελέσματα: Η ομάδα των συμμετεχόντων με μη ρέουσα αφασία είχε σημαντικά χειρότερη επίδοση από την αντίστοιχη ομάδα ελέγχου ως προς την παραγωγή γραμματικών προτάσεων και δομικά πολύπλοκων εκφωνημάτων στις δύο από τις τρεις μεθόδους εκμαίευσης (ημι)αυθόρμητου λόγου («Κλοπή

Μπισκότου» και «Εξιστόρηση ιστορίας εγκεφαλικού/δυσάρεστη ιστορία»). Όσον αφορά την τρίτη μέθοδο εκμαίευσης (την δεύτερη «Ημιδομημένη Συνέντευξη»), σημειώθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο ομάδων μόνο ως προς την παραγωγή γραμματικών προτάσεων. Οι συμμετέχοντες με ρέουσα αφασία παρήγαγαν σημαντικά λιγότερες δομικά πολύπλοκες προτάσεις σε σύγκριση με την αντίστοιχη ομάδα ελέγχου, στις δύο από τις τρεις μεθόδους εκμαίευσης (ημι)αυθόρμητου λόγου.

Συμπεράσματα: Όπως και σε προηγούμενες μελέτες, έτσι και στην παρούσα μελέτη βρέθηκε ότι τα ελληνόφωνα άτομα με μη ρέουσα αφασία παρουσιάζουν δυσκολίες στην παραγωγή γραμματικά ορθών και συντακτικά πολύπλοκων εκφωνημάτων. Αντίθετα, τα άτομα με ρέουσα αφασία έχουν την ικανότητα να παράγουν γραμματικά ορθά εκφωνήματα. Ωστόσο, τα άτομα με ρέουσα αφασία χρησιμοποιούν συντακτικά απλούστερες δομές σε σύγκριση με την αντίστοιχη ομάδα ελέγχου.

Λέξεις κλειδιά: αφασία, ρέουσα αφασία, μη ρέουσα αφασία, (ημι)αυθόρμητος λόγος, Κοινή Νεοελληνική Γλώσσα.

ABSTRACT

Introduction: Aphasia is an acquired neurological communication disorder, which affects various aspects of language processing, such as comprehension, reading and writing skills. In the literature there is lack of empirical data, stemming from analyses of connected speech by people with fluent and non-fluent aphasia with Greek as a first language.

Purpose: The transcription and analysis of connected speech of Greek-speaking population with fluent and non-fluent aphasia, as well as non-impaired speakers of modern Greek.

Methodology: This quantitative research study employed 12 Greek-speaking people, six people with aphasia and six non-impaired speakers. These participants formed four groups: a group of participants with non-fluent aphasia (N = 3) and its control group (N = 3), as well as a group of participants with fluent aphasia (N = 3), and its control group (N = 3). The connected speech of the participants was extracted using the description of Cookie Theft picture from the Boston Diagnostic Aphasia Examination (BDAE) and through two semi-structured interviews which were transcribed and analyzed. In order to compare each group of participants with aphasia with the corresponding control group in terms of a number of variables (percentage of grammatical sentences, percentage of structurally complex sentences, percentage of nouns, percentage of verbs, percentage of adjectives, percentage of adverbs, percentage of pronouns, percentage of articles, percentage of prepositions, percentage of particles, percentage of function words, percentage of content words), the Fisher Exact Test for Count Data was used. For the data analysis the software program Microsoft Excel 2019 was also used.

Results: The group of participants with non-fluent aphasia performed significantly worse than the corresponding control group in terms of producing grammatical sentences and structurally complex utterances in two of the three methods of semi-structured elicitation of connected speech («Cookie Theft» and «Storytelling of stroke/unpleasant story»). Regarding the third method of elicitation (the second «Semi-structured Interview»), there was a statistically

significant difference between the two groups only in terms of the production of grammatical sentences. Participants with fluent aphasia produced significantly fewer structurally complex sentences compared to the corresponding control group, in two of the three semi-structured elicitation method of connected speech.

Conclusions: As in previous studies, in the present study it was found that Greek-speaking people with non-fluent aphasia present difficulties in the production of grammatically correct and syntactically complex utterances. In contrast, people with fluent aphasia have the ability to produce grammatically correct utterances.

Keywords: aphasia, fluent aphasia, non-fluent aphasia, connected speech, modern Greek language.